

MACA-
11020-01

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	ТУМАЧЕЊЕ ВИЗУЕЛНЕ КУЛТУРЕ сви модули	година	прва
изборна група	историја и теорија 1	семестар	1
наставник	др Александар Игњатовић, ванредни пр бр. каб. 231	статус	изборни
E-mail контакт	aleksandar.i@arh.bg.ac.rs	ЕСПБ	2
учесници у настави	др Александар Игњатовић, ванредни професор	часови активне наставе	
сарадници	-	предавања	2
		вежбе	/
		др. облици	/
		сам.истр.рад	/
		остали часови	
координатор СЦ			
пожељне квалификације за пријем студената	Напомена: максимални број студената износи 20		

садржај предмета

циљ:

Циљ наставе је да се студентима понуде одговори на фундаментална питања: Шта архитектонски објекат, скулптура или слика исказују и како то исказују? Какав је однос између уметности и визуелне културе? Какав је однос између визуелне представе и света који она приказује? Каква је веза између визуелне представе и света у коме она настаје или се посматра? На тај начин студенти стичу интелектуалне компетенције које ће им омогућити да визуелну културу и архитектуру посматрају у светлу премисе да људска спознаја не потиче непосредно из стварности, већ из облика, модалитета и језика њеног предочавања чији су интегрални део управо визуелне представе и архитектонска дела. Основни циљ наставе је посматрање визуелне културе не као универзалног и аутономног облика људског мишљења и деловања, већ као процеса и пракси кроз које се уобличава друштвена стварност. На тај начин студентима се

теоријска и практична настава:

Садржај наставе чине следеће проблемске целине: а) визуелна култура и архитектура представљају саставне и конститутивне делове у конструисању друштвене стварности, а не праксе које постоје симултано и независно од ње; б) односи у друштву не претходе културној пракси већ су они сами поља културне производње и потрошње; в) визуелна култура конструира системе значења који формирају оквире кроз које се разуме и организује друштвена стварност, уобличавају и мењају представе о свету, генеришу идеолошки системе те обликују садржаји колективних идентитета. У настави ће бити коришћен велики дијапазон примера историјске и савремене визуелне културе и архитектуре чијом ће анализом бити остварени наведени циљеви.

Основни методолошки оквир наставе на предмету је дефинисање значења визуелне културе и архитектуре путем различитих теоријских приступа, а не извођење универзалних и опште важећих правила у тумачењу значења. У извођењу наставе биће укључене методе различитих дисциплина (културне антропологије, историјске социологије, културне историје итд.) и научних приступа (семиотике, комунологије, студија културе, деконструкције, психоанализе итд.) у тумачењу визуелне културе изван традиционалног приступа базираног на апсолутним и универзализујућим моделима естетских вредности. Равноправно третирање дела "високе уметности" и свакодневних предмета, "ауторске" и анонимне или вернакуларне архитектуре, основни је садржајни и концептуални оквир наставе на предмету.

метод извођења наставе:

Наставу чине предавања *ex cathedra* која прате различите тематске и проблемске јединице. Свако предавање укључује више видова наставе, као што је студија

основна литература:

- Whitney Davis, *A General Theory of Visual Culture* (Princeton: Princeton University Press, 2011).
- Margaret Dikovitskaya, *Visual Culture: The Study of the Visual After the Cultural Turn* (Cambridge, Mass.: The MIT Press, 2005), 6-120.
- Richard Howells, Joaquim Negreiros, *Visual Culture* (Cambridge: Polity Press, 2012), 1-153.
- Nicholas Mirzoeff, *An Introduction to Visual Culture* (London: Routledge, 1999).
- Matthew Rampley, "Visual Culture and the Meanings of Culture", Mathey Rampley (ed.), *Exploring Visual Culture: Definitions, Concepts, Contexts* (Edinburgh: Edinburgh University Press, 2005), 5-17.
- Matthew Rampley, "Visual Rhetoric", Mathey Rampley (ed.), *Exploring Visual Culture*.

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
 - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
 - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
 - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
 - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
 - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
 - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједнице;
 - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
 - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
 - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
 - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
 - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
 - 3. могућем утицају пројекта за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
 - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
 - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
 - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
 - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
 - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
 - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	50	завршни испит	50
Активност у току наставе	20	писмени испит	50
Колоквијуми	30		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1		Уводно предавање Визуелна култура и архитектура – тематизација: значење
2		Проблем значења (1) Архитектура и визуелна култура као затворени и отворени системи знакова
3		Проблем значења (2) Архитектура и визуелна култура и проблем значења и моћи
4		Иконографија и иконологија Значење визуелне културе и архитектуре и проблем садржаја; симболичка својства архитектуре и визуелне културе
5		Форма и историја Значење архитектуре и визуелне културе и проблем форме; критика конвенционалне историје архитектуре и уметности
6		Идеологија Архитектура и визуелна култура као културни текстови; култура/културе и системи вредности
7		1. колоквијум
8		Идеологија и политика Анализа дела архитектуре и визуелне културе
9		Значење визуелне културе (1) Усмена презентација / интерпретација одабраног проблема
10		Значење визуелне културе (2) Усмена презентација / интерпретација одабраног проблема
11		Семиотика и херменеутика Архитектура и визуелна култура и базични концепти семиотике: знак, значење, означено; симбол и комуникација
12		Семиотика и херменеутика (2) Архитектура и визуелна култура и интерпретација: нивои значења и њихова радвојеност; Архитектура и визуелна култура и плуралност култура
13		Значење визуелне културе (3) Усмена презентација / интерпретација одабраног проблема
14		2. колоквијум
15		Консултативна настава - припрема за испит